Soru 1: Peygamberimizin sav hayatını öğrenmek niçin bizim için önemlidir?

1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi

Yüce Allah, ilk insan olarak yarattığı Hz. Âdem'e eşyanın isimlerini öğreterek onu meleklerden üstün bir konuma getirmiştir. Aynı zamanda insanı yeryüzünde kendisinin halifesi kılarak ona büyük bir sorumluluk yüklemiştir.[1] İnsanın halifeliği, dünyada Allah'ın(c.c.)* iradesine uygun yaşamak ve O'nun emirleri doğrultusunda hareket etmek anlamına gelir.[2] Ancak insan, bu büyük sorumluluğu sadece kendi bildiklerinden yola çıkarak yerine getiremez. Bu sebeple Allah(c.c.), insanları kendi hâline bırakmamış, onlar arasından peygamberler göndermiştir. İnsanlık tarihinde kendisine peygamber gelmeyen hiçbir toplum olmadığını bildiren[3] Cenab-ı Hak, Hz. Muhammed'i de(s.a.v.)** son peygamber olarak göndermiştir. Bu yüzden onun getirdiği emir ve yasaklar yalnızca gönderildiği toplum için değil, kendisinden sonra yaşayacak olan bütün insanlık için de bağlayıcıdır.

Görsel 1.1: *Ahzâb suresi, 21. ayet (Hat: Ali Hüsrevoğlu)*

Müminler, yaratılış gayesine uygun olarak Allah'a(c.c.) kulluk görevini hakkıyla yerine getirebilmek için Hz. Muhammed'in(s.a.v.) rehberliğine muhtaçtır. Allah'ın(c.c.) emirlerinin ilk muhatabı olan Hz. Peygamber; gönderilen emirleri en doğru şekilde uygulamış, gerektiğinde açıklamalar yapmıştır. Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılarıyla yer almayan bir kısım hususlar Allah Resulü'nün(s.a.v.) izah ve uygulamalarıyla açıklığa kavuşmuştur. Öyle ki bazı ibadetleri Peygamberimizin(s.a.v.) sünneti olmaksızın sadece ayetlere bakarak yerine getirmek mümkün değildir. Bunun yanında din yalnızca belirlenmiş ibadetlerden ibaret de değildir. Rabbimiz yüce kitabımızda Müslümanların sahip olması gereken ahlaki erdemleri ve uzak durması gereken kötü davranışları da açıkça belirtmiştir. Ahlakı Kur'an olan Peygamberimiz(s.a.v.), Cenab-ı Hakkın çizdiği sınırlara tam anlamıyla riayet etmiş, Müslümanlar için bir "üsve-i hasene" olmuştur.[4]

Müslümanlar, kâmil insan olabilmek için Peygamber Efendimizin rehberliğine ihtiyaç duyar. Bu sebeple Hz. Peygamber'in hayatını sahih kaynaklardan doğru bir şekilde öğrenmek gerekmektedir. "İbadetleri nasıl yerine getirirdi, düşmanlarıyla nasıl mücadele ederdi, günlük hayatı nasıldı, haksızlıklar karşısında nasıl davranırdı, üzüldüğünde ne yapardı, nasıl bir eşti, nasıl bir babaydı, neye güler neye ağlardı?" gibi birçok soru ancak onun hayatı öğrenildiğinde cevaplanabilir.

YORUMLAYALIM

Soru 2

"Andolsun ki Resulullah; sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir."

(Ahzâb suresi, 21. ayet.)

Yukarıdaki ayet-i kerimeyi Peygamberimizin(s.a.v.) hayatını öğrenmenin önemi açısından yorumlayınız.

Müminler Peygamberimizin(s.a.v.) rehberliğine neden ihtiyaç duyarlar? Açıklayınız.

1 bk. Bakara suresi, 30-33. ayetler.
2 bk. Kur'an Yolu, C 1, s. 101.
3 bk. İsrâ suresi, 15. ayet.
4 bk. Ahzâb suresi, 21. ayet; Müslim, Salâtü'l-müsâfirîn, 139.
* Celle celalühü: O'nun şanı yücedir.
** Sallallahu aleyhi vesellem: Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun.

Sevgili Peygamberimizin yaşamı günümüzde bütün insanların muhtaç olduğu inceliklerle doludur. Bu inceliklerden nasiplenmek için öncelikle onlardan haberdar olmak gerekir. Dolayısıyla Hz. Muhammed'in(s.a.v.) hayatını öğrenmek, her Müslüman için ihmal edilemeyecek bir mesuliyettir. Bu, esas gayenin ancak ilk adımı olur. Asıl maksat ise öğrendiklerimizi uygulamak ve yaşantımızı Peygamber Efendimizin yaşantısına yaklaştırmaktır. Rabbimiz de **"(Resulüm!) de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın…"**[5] buyurarak bize bunu emretmektedir. Bu ve benzeri ayetlerin konuya atfettiği önem ve değer Müslümanların Hz. Peygamber'in hayatı ve şahsiyetine duyduğu ilgiyi canlı tutmuştur. Sa'd b. Ebi Vakkas'ın torunu "Babam bize Resulullah'ın meğâzisini öğretir, 'Sakın bunu öğretmeyi ihmal etmeyin' derdi."[6] Bu söz sahabenin Kur'an öğretimine gösterdiği gayreti siyer öğretimine de gösterdiğini açıkça ortaya koyar. Sahabeden gelen bu anlayış tüm Müslümanlara örnek olacak mahiyettedir.

Derkenar

5 Âl-i İmrân suresi, 31. ayet.
6 İbn Kesîr, es-Sîre, C 1, s. 428.
7 Mustafa Fayda, "Siyer ve Meğâzî", DİA, C 37, s. 319.
8 bk. Mustafa Fayda, "Siyer ve Meğâzî", DİA, C 37, s. 319-320.